

Posudek oponenta na bakalářskou práci Jaroslava Zamazala „Srovnání vzdělání úředníků v období 1918 – 1938 a v současnosti“

Kolega Zamazal si jako téma své bakalářské práce zvolil porovnání požadavků na vzdělání prvorepublikových a současných státních úředníků. Prováděl ho takřka výhradně na základě zákonů, předpisů a nařízení.

Slabiny vidím v oblasti heuristiky, kdy používá jen velice úzce zaměřenou literaturu, a i to v celkem omezeném rozsahu. Pro období 1. republiky nemá uvedeny ani nejzákladnější historické práce typu Kárníkovy trilogie, nemá žádnou literaturu k zasazení tématu do nějakého širšího dobového kontextu, kde již bylo také hodně uděláno, zase pro starší období např. práce Pavly Vošahlíkové, Miloslava Martínka atd. Proto se vlastně nic nedozvíme o postavení úřednictva jako stavu v žádné ze sledovaných dob, je to jen interpretace převážně právních zdrojů.

První, historická část vychází ponejvíce s disertace Zamazalova konzultanta, doc, Šouši, často ho cituje a přibližuje, převážně na základě pramenů, užívaných doc. Šoušou, situaci v požadovaném vzdělání prvorepublikových státních úředníků.

Na konci historické části je uveden konkrétní příklad úřednické biografie JUDr. Marie Eliášové – z roku 1945, ačkoli bakalářka je v názvu vymezena starším období do roku 1938.

Mezi částí práce, pojednávající o historii, a současnou etapou není žádný můstek, žádné stylistické překlenutí, období je zcela ignorováno. Pokud jde o současnost, tady už se autor zabývá úřednickým stavem mnohem obecněji, nepřináší konkrétní instituce, pro něž předpisy platí (v první části vyjmenovává jednotlivá ministerstva a komentuje požadované vzdělání pro jejich zaměstnance).

Je vidět, že autor si je mnohem jistější v novější době, kdy cituje a rozebírá současné předpisy a ustanovení, což je pochopitelné, protože by narazil např. na zákon na ochranu osobních údajů, aktuálně na GDPR. Práce pak dostává charakter suchého přehledu právních předpisů a jejich popisu a rozboru.

Z konkrétních připomínek bych zmínila

s. 12 za Františka I. se objevují úřednické uniformy – polemika: přece už zemští i dědiční úředníci měli uniformy, placení úředníci v tomto navazují...

s. 13 – vysvětlit zákaz volnočasových aktivit úředníků??

s. 14 – nejnižší správní jednotkou se po roce 1850 staly okresy???? – a co obce???

s. 18 – uvádí, které strany získaly která ministerstva, ale nepíše kdy – to se přece v průběhu 1. republiky měnilo...

s. 23 doslova „...ministerstvo školství a národní osvěty potřebovali... bylo životné, nebo jich bylo víc (životných?)“

s. 26 – cituje vládní zprávu, převzatou z internetových zdrojů, ale nevysvětlil, jaký měla dopad, proč se jí vůbec zabývá

s. 42 – u vzdělání členů komisí uvádí jednou, že bakaláři měli mít pětiletou praxi a magistři tříletou, podruhé naopak – nebylo to náhodou v obou případech takto?

Práce přináší řadu shrnujících poznatků, porovnání dvou období je zajímavé a též přínosné. Je vidět, že mezi oběma epochami byly značné rozdíly, které by ještě více vynikly, kdyby autor přinesl více konkrétních příkladů z obou epoch, a to nejen personálních (což pochopitelně pro novou dobu nejde), ale i institucionálních, což by jistě a základě povinně např. právě ministerstvy zveřejňovaných statistik lze dohledat.

Pravopisné chyby úroveň práce snižují, zejména shoda podmětu s přísudkem není úplně autorovou „parketou“ (s. 13 vedli...se zkoušky, s. 20 úlevy ...se poskytl, s. 24 síly... se brali, s. 35 pořadí osob, kteří zvládli..., s. 48 osoby... nepracovali atd.).

Práci doporučuji k obhajobě, klonila bych se spíše k hodnocení velmi dobře – podle průběhu obhajoby.

Praha, 28. 5. 2018

PhDr. Milada Sekyrková, CSc.